Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Hallitusohjelma ja MRL:n uudistaminen

-tilannekatsaus

1.12.2015

Jyrki Hurmeranta
hallitusneuvos

MRL:n uudistamisen yleiset tavoitteet

Kansanedustaja Matti Vanhanen KIRA -foorumissa 17.11.2015:

Kaavoituksen ja rakentamisen uudistamisen tavoitteet

1) helpottaa
2) yksinkertaistaa
3) sallia

Uudistamisella edistetään markkinoiden toimivuutta.

Hallituksen asuntorakentamisen lisääminen -kärkihanke
MRL toimenpiteiden valmistelu

Koordinaatio Jyrki Hurmeranta

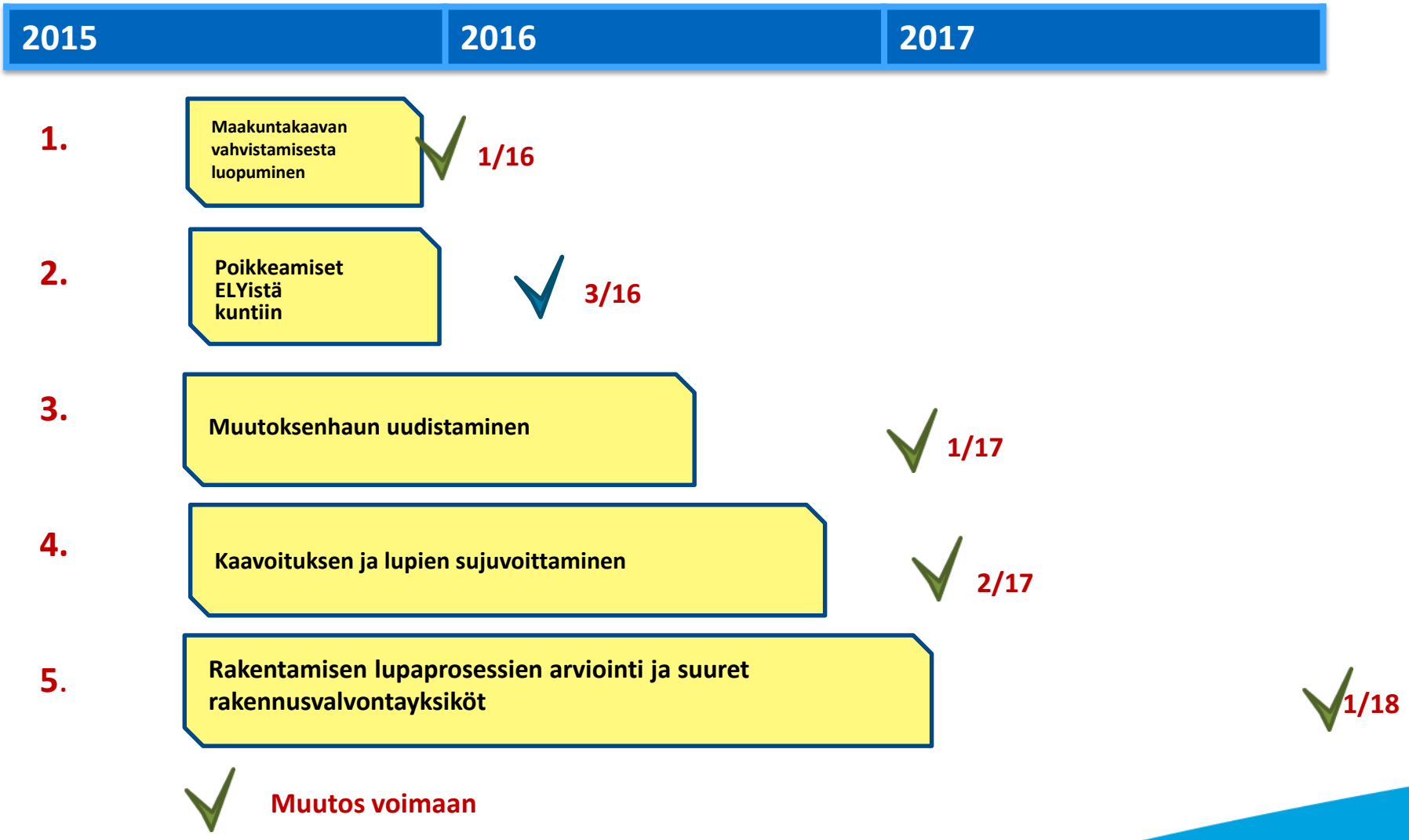

1. Maakuntakaavojen ja yhteisten yleiskaavojen vahvistamisesta luovutaan

(HE 114/2015 vp., YmVM 114/2015 vp.)

- Maakuntakaavojen ja yhteisten yleiskaavojen vahvistamisesta sekä siihen liittyvästä kaavakohtaisesta valvonnasta ja ohjauksesta luovutaan.
- YM:n tehtävänä jatkossa VATtien toteuttamiseen painottuva viranomaisyhteistyö.
- Ministeriöiden kannat tuodaan oikea-aikaisesti maakuntakaavoitukseen.

2. Poikkeamisluvat ELYistä kuntiin

(esitys lausunnoille 10/2015, HE 12/2015)

- ELY -keskuksille kuuluva poikkeamistoimivalta siirretään kokonaan kunnille.

1. Uuden rakennuksen rakentaminen ranta-alueelle, jolla ei ole voimassa MRL 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua kaavaa
2. Vähäistä suurempi poikkeaminen asemakaavassa osoitetusta kokonaisrakennusoikeudesta tai vähäistä suuremman rakennusoikeuden osoittaminen alueelle, jolle asemakaavassa ei ole osoitettu rakennusoikeutta
3. Poikkeaminen rakennuksen suojelua koskevasta kaavamääräyksestä
4. Poikkeaminen MRL 53 §:n 3 momentissa tarkoitetusta asemakaavan hyväksymisestä johtuvasta rakennuskiellosta

- Alueellinen poikkeamistoimivalta laajennetaan koskemaan myös asemakaava-alueella olemassa olevan liike-, toimisto- ja toimitilarakennuksen tilojen muuttamista asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön

- Poikkeamisen edellytyksiä ei ehdoteta muutettaviksi

3. Muutoksenhakua kaava-asioissa rajoitetaan

(HE syyskaudella 2016)

- Hallitusohjelman tavoite: Selvitetään siirtyminen kaavoitusasioissa kunnallisvalituksesta hallintovalitukseen. Selvitys valmistuu 1/2016.

- Muutoksenhakuoikeuden rajaamisella pyritään estämään ns. turhia valituksia.

- Muutoksenhakulupa säädetään kattavaksi haettaessa muutosta hallinto-oikeuden päätöksiin kaava- ja rakentamisen lupa-asioissa.

Kaavajärjestelmää ja lupamenettelyjä sujuvoitetaan

(HE syyskaudella 2016)

- **Kaavajärjestelmää ja rakentamisen lupajärjestelmiä uudistetaan HO:n mukaisesti:**

  - yleiskaavan käyttöä rakennusluvan perusteena laajennetaan
  - hajarakentamista helpotetaan
  - vähittäiskaupan suuryksiköiden ohjausta kevennetään
  - päätösprosesseja lyhennetään
  - täydennysrakentamista ja rakennusten käyttötarkoituksen muuttamista sujuvoitetaan
  - pienimuotoista piharakentamista ja uusiutuvan energian laitteiden sijoittamista helpotetaan
  - ELY:jen rooli muutetaan konsultoivaksi

  - Valmistelua varten asetettu työryhmä (pj. rakennusneuvos Matti Vatilo), jonka toimikausi päättyy 31.5.2015.

Rakentamisen lupa- ja valvontaprosessien yksinkertaistaminen

- Rakentamisen lupa- ja valvontajärjestelmä arvioidaan
- Kuntien rakennusvalvonnoista muodostetaan suurempia yksiköitä. Asiaa tarkastellaan perustettavien itsehallintoalueiden tehtäviä määrättäessä.

Muita MRL -lainsäädäntöhankkeita

- Kolmiulotteiseen kiinteistöjärjestelmään (3D) siirtymisen edellyttämät maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä –asetukseen.
- Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia menettelyjä yhdistetään
- SEA -direktiivin täytäntöönpanoon liittyvät muutokset kaavoitussäännöksiin (Pilot -kysely).
- Merialuesuunnittelua koskevat säännökset sisällytetään maankäyttö- ja rakennuslakiin.

MRL:n muutos 204/2015 voimaan 1.4.2015

1. Maapolitiikan harjoittamista koskevat säännökset lakiin
2. Elinkeinoelämän kilpailun toimivuuden edistämisen näkökulma lakiin ja asetukseen
3. Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan siirtymäaikaa jatkettiin 15.4.2017 asti
4. Kaavojen laatimiseen liittyvien selvitysten ja vaikutusten arvioinnin kohdentamista täsmennettiin
5. Rakennusvalvonnan hallintopakkoihin muutoksenhakulupa

Toimivan kilpailun edistämisen näkökulma MRL:iin – sääntelyn tavoitteet (MRL 5 ja 51 §, MRA 1 § muutos 12/2015)

- Yrityksille osoitetaan laadultaan ja määrältään riittävästi sijoittautumispaikkoja.
- Luoda mahdollisuudet myös uusien liikeideoiden kehittämiseen ja edellytykset uusien toimijoiden alalle tuloon.
- Edistää joustavia kaavaratkaisuja, jotka jättävät vaihtoehtoja toteutukselle.
- Lisätietoa: http://www.ym.fi/download/noname/%7B79FCFED8-CCE2-4061-97B2-B1DC388C45FC%7D/112746